

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובד

בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י עו"ד אור גבאי

המאשימה

נגד

דור עובד
ע"י ב"כ עו"ד יצחק במ

הנאשם

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע בעבירה של הסתה לאלימות, עבירה לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בשל פרסומים שונים שפרסם הנאשם בקבוצת הוואטצאפ "עצורי ציון - חפירות 24" (להלן: "קבוצת הוואטצאפ" או "הקבוצה") ובקבוצת וואטצאפ בשם "עצורי ציון + תגובות". קבוצת הוואטצאפ "עצורי ציון-חפירות 24" כללה, מלבד הנאשם, 17 חברים ובתוכם מספר פעילי ימין קיצוני שחלקם היו מעורבים בפשעים לאומניים. קבוצת הוואטצאפ "עצורי ציון + תגובות" כללה 63 חברים. כל הפרסומים בשתי קבוצות הוואטצאפ היו פתוחים בפני כל חברי אותה קבוצה. הפרסומים התייחסו לפינוי שהיה אמור להתבצע על ידי כוחות הביטחון בישוב עמונה עד ליום 25.12.16.

2. הפרסומים בקבוצת הוואטצאפ נעשו ביום 11.12.16 באמצעות פלאפון שבחזקת הנאשם, וכך היה תוכנם:

א. הפרסום הראשון היה בשעה 14:26, כשהנאשם כתב: "מטה עמונה הודיעו שהפינוי יעבור בלי שום דבר שהוא מעבר לנוכחות במקום, ואפילו אם מכים בנו לא

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

להחזיר, וכל מי שלא בראש הזה - שיעזוב. להבנתנו למאבק בצורה זו אין סיכוי להציל את עמונה, וגם לא ליצור טראומה לפינויים הבאים ח"ו לפיכך אנו קוראים לכולם - צאו משם, הפסיקו לעזור להם, וקחו אתכם את כל מי שמוכן לשמוע. המטרה היא לדחוף אותם לרדת מהאמירה הזאת, ולחזור לגישתם המקורית והבריאה. מראות אנשים נלקחים בבכי כבר היו לנו בגוש קטיף - זו לא הדרך. בתקווה לחזור כמה שיותר מהר, ולהשתתף יחד עם התושבים, מוסרי הנפש, בהצלת עמונה..."

ב. הפרסום השני היה בשעה 14:28, כשהנאשם כתב: "אני בעד לא להקשיב לוועד עמונה ולהילחם עד טיפת הדם האחרונה".

ג. הפרסום השלישי היה בשעה 14:45, כשהנאשם כתב: "...אבל עדיין אסור לציונים הארורים שהם יכולים לעשות מה שהם רוצים בלי שזה יעבור בשתיקה". בתגובה להודעה זו כתבה חברת הקבוצה בשם מיכל: "אלימות זו אף פעם לא הדרך אבל כשאין ברירה, אין ברירה".

ד. הפרסום הרביעי באותו יום היה בשעה 14:48, כשהנאשם כתב: "בעמונה הזו צריך שיהיו פצועים - אך ורק מהצד של הציונים הארורים". בתגובה להודעה זו כתבה חברה בקבוצה: "מבחינת וועד עמונה לא". הנאשם השיב וכתב: "לא שוטלים (כך במקור - א.ס.) את וועד עמונה מי הם בכלל???? חברה אחרת בקבוצת הווצאפ בשם רחל כתבה: "ציונאים".

ה. הפרסום החמישי באותו יום היה בשעה 14:51, אז כתב הנאשם: "בעמונה הזו צריך שיהיו פצועים - אך ורק מהצד של הציונאים הארורים".

ו. הפרסום השישי באותו יום היה בשעה 15:01 כשאחד מחברי קבוצת הווצאפ שזהותו לא ידועה למאשימה כתב: "צריך להרוג את כולם", ובתגובה להודעה זו כתב הנאשם: "עדיף לא לדבר דיבורים מיותרים לא איכפת לי - בשבילכם".

(ששת הפרסומים האלו יכוננו להלן ביחד: "הפרסומים המסיתים").

באותו יום, 11.12.16 בשעה 02:44, פרסם הנאשם בקבוצת הווצאפ "עצורי ציון + תגובות" תמונה של דגל ישראל ועליו רובה מסוג עוזי. מתחת לתמונה כתב הנאשם: "ננקום ללא רחם!!!!!!" (להלן: "הפרסום הנוסף"). בתגובה לפרסום כתב חבר הקבוצה המכונה "ידין": "...מעצר תוך 3...3...1" (כך במקור - א.ס.), ובתגובה כתב הנאשם: "יחתיכת טמבל זה היה אמור להיות דבר תורה".

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

3. הנאשם זוכה על ידי בפסק דין מיום 13.06.17, אך במסגרת ערעור שהגישה המאשימה, בוטל פסק הדין, ובית המשפט המחוזי (כב' השופטים ארנון דראל, ענת זינגר וחגית מאק-קלמנוביץ) הרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו.

הראיות לעונש

4. במסגרת הראיות לעונש הגישה המאשימה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם, הכולל 7 הרשעות בעבירות רבות, ביניהן, עבירות איומים לא מעטות הכוללות גם עבירה לאיום ברצח, עבירות של פרסום הסתה לגזענות, עבירות של החזקת אגרופן או סכין, עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירות רבות של הפרת הוראה חוקית, עבירה של ניסיון בריחה ממעצר, עבירה של כניסה לשטח סגור, ועוד.

5. מנגד, ב"כ הנאשם ביקש להגיש כראייה את תסקיר שירות המבחן מיום 11.12.13 שניתן במסגרת הליך אחר, אך המאשימה התנגדה לכך. בשים לב לחשיבות הדברים שפורטו בתסקיר שיש להם רלוונטיות של ממש לגזירת עונשו של הנאשם, נתבקש תסקיר עדכני וזה אכן הוגש ביום 29.08.19.

6. מהתסקיר נלמד אודות נסיבות חייו של הנאשם. בין היתר פורטו עניינים הנוגעים לבריאותו, מאפייניו הקוגניטיביים, התפקודיים והרגשיים של הנאשם, שבשל צנעת הפרט לא אפרטם. בהתייחס לעבירה בה הורשע, ציינה קצינת המבחן כי הנאשם קיבל אחריות על שליחת המסרונים האסורים, אך לדבריו, לא היה בכוונתו להסית לאלימות כלפי כוחות הביטחון כי אם ביטא תחושות תסכול וזעם שחש נוכח פינוי היישוב עמונה. קצינת המבחן ציינה את התרשמותה מקשייו של הנאשם להיענות לגבולות ולבחון את השלכות מעשיו. לדבריה, רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו של הנאשם גבוהה, וחומרתה, אם תרחש, בינונית.

טיעוני ב"כ הצדדים

7. בטיעונו לעונש, עמד ב"כ המאשימה על הערך המוגן שנפגע ממעשיו של הנאשם - החשש מפני מעשי אלימות וטרור, כמו גם הפגיעה במרקם הדמוקרטי, המבוסס על היכולת של קבוצות

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

שונות בציבור לדור יחד בכפיפה אחת בשלום מתוך כבוד הדדי, וכן פגיעה בשלום הציבור, בסדר הציבורי, ובשלמות הגוף של אנשי כוחות הגוף שעובדים יום יום בהגנה על בטחון תושבי מדינת ישראל.

8. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה את תכנון המעשה, את כוונת הנאשם להסית במעשיו לאלימות, ורצונו כי קהל היעד של הפרסומים האסורים יפגע בכוחות הביטחון במהלך הפינוי. הוא הדגיש כי הפרסומים האסורים התייחסו להפעלת אלימות חמור כנגד כוחות הביטחון עד כדי פגיעה שלהם וגרימת נזק ממשי לגופם.

9. באשר לפסיקה הנוהגת, הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה המתייחסת לאירועים חמורים יותר, שכן ברוב המקרים שנדונו בבתי המשפט מדובר במקרים בהם היה מלבד העבירה של הסתה לאלימות גם עבירות נוספות כתמיכה בארגון טרור, אך מתוכם ניתן ללמוד כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע בין 5 ל-12 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים של מאסר על תנאי וקנס.

10. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, צוין כי הנאשם לא נטל אחריות למעשיו וכי יש לו עבר פלילי עשיר ורלוונטי. הוא ריצה עונשי מאסר, ולמעשה ביצע את העבירה מושא הליך זה, כאשר הוא משוחרר בתנאים בהליך אחר. ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם פועל ממניע אידיאולוגי ואינו מורתע ממרות החוק. לדבריו, העונש ההולם של הנאשם הוא 9 חודשי מאסר, אך נוכח העובדה כי הוא הורשע רק במסגרת הערעור, ונוכח חלוף הזמן מהמועד בו זוכה הנאשם על ידי בית משפט קמא ועד למועד הטיעונים לעונש, המאשימה לא תעתור להשית עליו עונש מאסר מעבר לתקופה בה הוא שהה במעצר עד תום ההליכים, היינו 6 חודשים ויום, לצד מאסר על תנאי וקנס.

11. מנגד, ב"כ הנאשם בטיעונו יצא כנגד המאשימה והוא אף האשים אותה בהתעללות בחסר ישע, תוך שהוא מצביע על מצבו הבריאותי של הנאשם בפרט בתחום הנפשי כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן. בנסיבות אלו, גם אין תועלת בהחמרה בעונש לצורך הרתעתו של הנאשם, ובאשר להרתעת הרבים – בשים לב לערכו של חופש הביטוי, המוגבל באמצעות העבירה בה הורשע הנאשם, אין מקום להחמרת הענישה במקרה זה. באשר לנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה, טען ב"כ הנאשם כי הפרסום יכול היה להגיע לכל היותר ל-17 חברי קבוצת הווטצאפ, ומדובר, אפוא, בפוטנציאל נזק השואף לאפס.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

12. הוא הצביע על כך, שבמקרה זה הנאשם הורשע בעבירה אחת של הסתה, בעוד שבפסקי הדין שהציג ב"כ המאשימה מדובר היה בריבוי עבירות. לדבריו אפוא, בהתאם לפסיקה הנוהגת מתחם העונש ההולם נע ממאסר על תנאי לחודשיים מאסר בפועל. לדבריו, יש להפחית מעונשו של הנאשם בשל טענתו להגנה מן הצדק שנתקבלה על ידי בית המשפט בהכרעת הדין, ואף על ידי ערכאת הערעור.

הנאשם לא ביקש להוסיף דבר.

דין והכרעה

13. הערך עליו נועדה עבירת ההסתה לאלימות להגן, הוא שמירה על שלום הציבור והגנה מפני פגיעה פוטנציאלית בו. מדובר בפרסומים שיש בהם כדי לפגוע באופן פיזי באנשים שונים, וזאת לצד הפגיעה בשלטון החוק וביסודותיה הדמוקרטיים של המדינה.

14. המבחנים לקביעת מתחם העונש ההולם בעבירות אלה נקבע על פי טיב הפרסומים, חומרתם, כמות הפרסומים, מספר החברים אשר היו לנאשם, ומידת הפוטנציאל הטמון בפרסומים ולסמיכות הזמנים בינם לבין אירועים אלימות חמורים (עפ"ג (מחוזי-י-ם) 16030-01-17 נתשה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.09.17)).

15. במקרה זה, הפרסום, שבוצע בסמוך לפינוי שהיה אמור להתבצע על ידי כוחות הביטחון בישוב עמונה, ושעה שביישוב עמונה התרכזו מאות צעירים שהתנגדו לפינוי, יכול היה להביא לליבוי השנאה ולביצוע מעשי אלימות של ממש כנגד כוחות הביטחון. הפרסומים קראו במפורש לאלימות, ואף להרג. פרסום דברי הסתה באמצעות הודעת וואטצאפ קל לביצוע ואיננו דורש מיומנות אך פוטנציאל ההפצה בו הוא רב. מכאן, חומרת ההסתה במקרה זה. מאידך, מדובר במספר פרסומים מועט שפורסמו בפרק זמן קצר של פחות משעה (ועוד פרסום אחד שפורסם מספר שעות קודם לכן בקבוצה אחרת). מספר חברי הקבוצה אמנם לא היה גדול, אך כאמור, אפשרות ההפצה הלאה בדרך זו היא קלה.

16. בת"פ 68771-03-16 נקבע מתחם העונש הולם לעבירה של הסתה לאלימות, בנסיבות חמורות יותר, למאסר של בין 3 ל-8 חודשים. בית המשפט המחוזי אישר את המתחם במסגרת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

הערעור שהוגש על גזר הדין (עפ"ג (מחוזי-י-ם) 16030-01-17 בעניין נתשה). לעומת זאת, הפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה, וכפי שציין ב"כ המאשימה בעצמו, בהגינותו, עסקה בנסיבות שונות וחמורות יותר ובהיקף גדול יותר לצד עבירות נלוות בניגוד לענייננו.

17. בשים לב לערך המוגן, לנסיבות ביצוע העבירה ולפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע ממספר חודשי מאסר בודדים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

מכאן לנאשם.

18. הנאשם, יליד 1991, כיום בן 28. כאמור, עברו הפלילי אינו מבוטל והוא כולל הרשעות בעבירות רבות, ביניהן, עבירות אלימות, אימים, פרסום הסתה לגזענות והפרת הוראות חוקיות. העבירות בוצעו על ידי הנאשם מאז היותו בן 20. מדובר בעבירות המלמדות על הזילות שמפגין הנאשם בשלטון החוק ופגיעה באנשים על רקע אידאולוגי. הסיכון להישנות העבירות, לפי התרשמות קצינת המבחן, הוא גבוה. הנאשם לא הביע חרטה ולא נטל אחריות על מעשיו. כל זאת יש לזקוף לחובתו.

19. לצד זאת, לא ניתן להתעלם ממצבו הבריאותי, מאפייניו הקוגניטיביים, התפקודיים והרגשיים של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן. ברי, כי יש בכל האמור בתסקיר בעניין זה, כדי להשליך, באופן משמעותי, על המשקל שיש ליתן לחומרת המעשים שביצע הנאשם, ולהצדיק הקלה בעונשו של הנאשם.

20. צודק ב"כ הנאשם, שכפי שפורט בהכרעת הדין שנינתה על ידי בעניינו של הנאשם, יש לתת ביטוי בגזירת העונש לטענות הנאשם לאפלייתו אל מול מפרסמי פרסומים אחרים, במסגרת אותה קבוצה. גם בית המשפט המחוזי במסגרת פסק דינו בערעור, הצדיק הקלה בעונש בשל כך.

21. יש גם להביא בחשבון את העובדה כי הנאשם היה נתון במעצר במסגרת הליך זה לתקופה של 6 חודשים.

22. בשים לב לכל האמור, אני סבור כי יש לגזור את עונשו של הנאשם במחצית המתחם, ואף מעט מתחתיו.

23. לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות, לקולא ולחומרא, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54112-12-16 מדינת ישראל נ' עובר

- א. 3 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, ומכאן כי הוא כבר סיים לרצות את עונשו.
- ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים כשהתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע, כמו גם עבירת איומים או אלימות, במשך 3 שנים מהיום.
- בשים לב לתקופת המעצר של הנאשם, הכפולה מהעונש שהושת עליו, לא מצאתי לנכון להשית על הנאשם קנס כספי.
- ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.
- ניתן היום, ט"ו חשוון תש"פ, 13 נובמבר 2019, במעמד המתייצבים.

אילן סלע, שופט

